

(Foto: arhiv Mestna občina Celje)

Drevesa v mestih

ponor CO₂ in prilagajanje podnebnim spremembam

skrb za biotsko raznovrstnost

prednostno sajenje lokalnih drevesnih vrst

strokovna izbira: pravo drevo na pravem mestu

povečanje uspeha projektov s komuniciranjem z občani in upoštevanjem njihovih pobud

sistemska vzdrževanje prinaša dolgoročne koristi

Drevesa v mestih in drugih pozidanih območjih dobivajo čedalje večji pomen in so pogosto tema javnih razprav – tako strokovnih kot tistih v lokalni kavarni. Ekosistemske funkcije, ki jih opravljajo takšna drevesa, vključujejo vse od izjemne estetske vrednosti do bolj praktičnih storitev, kot so nudenje sence in hlajenje v poletni vročini, zagotavljanje zdravega življenjskega okolja, zmanjšanje odtekanja deževnice, filtriranje onesnaževal in podobno. Nenazadnje so drevesa življenjsko okolje različnih živalskih vrst.

Poleg sajenja novih dreves, ki je v zadnjem času del skoraj vsake urbanistične ureditve, je predvsem pomembna skrb za že posajena drevesa. Slovenija se svojim prednikom lahko zahvali za številne stare lipe, platane, kostanje in še druga mogočna drevesa, ki danes krasijo marsikateri trg, nudijo senco kolesarjem in pešcem ter polepšajo pogled skozi okno. Tri občine – Kočevje, Ajdovščina in Celje – so se tematike mestnih dreves lotile na zelo različne načine, a vsaka po svoje uspešno.

Občina Kočevje je vzpostavila kataster mestnih dreves. Popisali so vsa mestna drevesa, ki so jih tudi skrbno pregledali strokovnjaki. Na podlagi tega katastra občina načrtuje ukrepe upravljanja z drevesi ter načrtuje sadnjo novih. Vsako leto posadijo vsaj 30–40 novih dreves, svoj sistem in način dela pa z veseljem prenašajo na druge zainteresirane deležnike – tako zasebnike kot preostale občine.

Kočevje je prejelo naziv »svetovno mesto dreves«, ki ga podeljujeta Fundacija Arbor Day in Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) ter je pomembno priznanje za delo občine. Ta organizira tudi kampanjo za promocijo dreves, v kateri občani glasujejo in izberejo »naj drevo« v občini.

Občina Ajdovščina bo z namensko donacijo zasebnika zasadila 867 dreves in 3000 grmovnic na območju mesta Ajdovščina, načrtujejo še zasaditev po krajevnih skupnostih. Občina pri tem projektu pridobiva številna znanja s področij upravljanja z drevesi, dendrologije, prostorskega načrtovanja ter komuniciranja tako z občani kot s preostalimi deležniki, ki so jih z rednimi objavami o napredku izobraževali o pravilni sadnji in skrbi za drevesa.

Nosilci

Občina Kočevje
Občina Ajdovščina
Mestna občina Celje

Kontakt

Občina Kočevje
Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje
obcina@kocevje.si

Občina Ajdovščina
Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina
obcina@ajdovscina.si

Mestna občina Celje
Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje
mestna.obcina@celje.si

Spletne strani

www.kocevje.si/objava/618647
www.ajdovscina.si/zelena_ajdovscina
<https://moc.celje.si/novice-in-obvestila/7916-zasaditev-55-sadnih-dreves-v-mestnem-sadovnjaku>

V Celju na javnih površinah že raste veliko dreves, ki jih imajo občani zelo radi, vendar jih je vsako leto treba kar nekaj zamenjati in Mestna občina Celje letno zasadi okrog 150 novih, mladih dreves. V letu 2022 je bila ta številka še nekoliko višja. Mestni sadovnjak so obogatili z zasaditvijo 50 novih sadnih in medovitih dreves, vzpostavili so tudi novi Park drevesCE, kjer so zasadili 118 cvetočih, medovitih dreves. Drevesa so mestu z nakupom podarili občanke in občani ter podjetja in institucije. Nekaj sadik avtohtonih slovenskih sadnih vrst je prišlo tudi iz Kozjanskega parka. Te ne potrebujejo škropljenja in občina tako ozavešča tudi o ekološki pridelavi sadja.

Skupaj bodo te občine z drevesi, posajenimi v desetih letih, zagotovile od 1.400 do 1.500 ton ponora CO₂ v obdobju petdesetih let. Njihove prakse in izkušnje so pomembna podlaga za usmeritve pri upravljanju z mestnim drevjem, ki jih je treba opredeliti na državni ravni.

Izbor dobrih praks blaženja podnebnih sprememb je pripravila Umanotera v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), ki je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.